

Sygn. akt III S 70/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2014r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Tatarczyk

Sędziowie: SO Aleksandra Janas (spr.)

SR (del.) Barbara Konińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 maja 2014r. sprawy

ze skargi B. A.

o stwierdzenie przewlekłości w postępowaniu prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach pod sygnaturą I C 2168/12

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

postanawia:

- 1. stwierdzić, że w postępowaniu prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach pod sygnaturą I C 2168/12 wystąpiła przewlekłość postępowania;**
- 2. przyznać skarżącej od Skarbu Państwa kwotę 5.000zł (pięć tysięcy złotych);**
- 3. oddalić skargę w pozostałej części;**
- 4. zwrócić skarżącej kwotę 100zł (sto złotych) tytułem wniesionej opłaty od skargi.**

SSR (del.) Barbara Konińska SSO Tomasz Tatarczyk SSO Aleksandra Janas

Sygn. akt III S 70/14

UZASADNIENIE

W dniu 4 kwietnia 2014r. B. A. wystąpiła ze skargą o stwierdzenie przewlekłości postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach pod sygnaturą I C 2168/12. Skarżąca podała, że sprawa została zainicjowana pozwem złożonym w dniu 11 października 2012r. i że jest w niej stroną pozwaną, od której powód domaga się zasądzenia kwoty 16.500zł. Do chwili złożenia skargi odbyły się trzy posiedzenia, przy czym o ostatnim z nich jej pełnomocnik nie został zawiadomiony, nie zostali także przesłuchani świadkowie powołani przez powoda. Skarżąca twierdziła, że rozpoznanie sprawy trwa zdecydowanie dłużej niż jest to konieczne wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych istotnych dla jej rozstrzygnięcia, a w razie niepomysłnego zakończenia będzie obciążona obowiązkiem zapłaty dalszych odsetek. Na tej podstawie domagała się także zasądzenia kwoty 12.000zł.

Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach wniósł o oddalenie skargi. Przedstawiając przebieg postępowania w sprawie argumentował, że czynności były podejmowane bez zbędnej zwłoki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Skarga jest zasadna.

Z akt sprawy I C 2168/12 Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach wynika, że pozew wpłynął w dniu 11 października 2012r., a w dniu 25 października 2012r. w odpowiedzi na wezwanie do uiszczenia należnej opłaty powód złożył wnioszek o zwolnienie od kosztów sądowych. Stosowne oświadczenie złożył 16 listopada 2012r., a postanowienie uwzględniające wnioszek zapadło 5 lutego 2013r. Odpis tego postanowienia doręczono następnie stronom, to jest powodowi, skarżącej i drugiej pozwanej. W dniach 16 kwietnia 2013r. i 6 maja 2013r. sprawę przekazywano do referatów innych sędziów. Zarządzeniem z 15 maja 2013r. wyznaczono termin rozprawy na 10 lipca 2013r. W dniu 3 czerwca 2013r. skarżąca imieniem własnym oraz jako pełnomocnik drugiej pozwanej wniosła o zmianę terminu rozprawy z uwagi na ważne sprawy osobiste (wyjazd na turnus rehabilitacyjny z córką). Wraz z wnioskiem złożono między innymi pełnomocnictwo dla ustanowionego w sprawie profesjonalnego pełnomocnika. Sąd Rejonowy nie ustosunkował się do wniosku, a rozprawa z 10 lipca 2013r. uległa odroczeniu z terminem z urzędu celem rozpoznania zgłoszonego w dniu 27 czerwca 2013r. wniosku powoda o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. W piśmie z 30 lipca 2013r. powód zgłosił dalsze wnioski dowodowe, w tym o przesłuchanie świadków. Postanowieniem z 8 sierpnia 2013r. ustanowiono dla powoda pełnomocnika z urzędu, a w pozostałym zakresie wniosek oddalono. Pismem z 5 września 2013r. Okręgowa Rada Adwokacka w K. poinformowała o osobie wyznaczonego w sprawie pełnomocnika, którego w dniu 7 listopada 2013r. wezwano do usunięcia braków formalnych pisma powoda z 30 lipca 2013r., co nastąpiło w przewidzianym terminie. Kolejny termin rozprawy wyznaczono na 19 marca 2013r., jednakże uległa ona odroczeniu („z terminem na piśmie”) ponieważ o rozprawie nie zawiadomiono pełnomocnika skarżącej. Jednocześnie Sąd zobowiązał pełnomocnika powoda do ustosunkowania się do odpowiedzi na pozew. W sprawie nastąpiła też kolejna zmiana sędziego referenta. Dalszych czynności w sprawie nie podejmowano.

Z powyższych okoliczności wynika, że zostało naruszone prawo skarżącej do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w rozumieniu art.2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz.1843 ze zm.). Sprawa nie jest złożona ani pod względem faktycznym, ani pod względem prawnym i choć pozew wniesiono 18 miesięcy przed złożeniem skargi, do chwili obecnej Sąd Rejonowy nie przystąpił w żadnym zakresie do merytorycznej oceny dochodzonego roszczenia. Nie sposób też uznać, że pozwana podjęła jakiegokolwiek działania lub by dopuściła się jakichkolwiek zaniechań, które doprowadziły do przedłużenia czasu trwania postępowania. Wprawdzie złożyła ona wnioszek o odroczenie rozprawy wyznaczonej na 10 lipca 2013r. jednak uczyniła to niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia i z tak znacznym wyprzedzeniem, że uwzględnienie wniosku – gdyby Sąd przychylił się do jej stanowiska – mogłoby odbyć się bez wpływu na przebieg czynności w sprawie. Co więcej, już na tym etapie postępowania pozwana była reprezentowana przez fachowego pełnomocnika, a rozprawa uległa odroczeniu celem rozpoznania wniosku powoda o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu, także zgłoszonego przez rozprawą.

W ocenie Sądu Okręgowego zbyt długi czas trwania postępowania w sprawie jest rezultatem niewystarczającej koncentracji czynności sądowych. Dla przykładu – oświadczenie powoda o jego stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wpłynęło w dniu 16 listopada 2012r., a wnioszek o zwolnienie od kosztów sądowych rozpoznano w dniu 5 lutego 2013r. Nie było także przeszkód by w tym czasie wyznaczyć termin rozprawy i stosowne zawiadomienia doręczyć stronom wraz z odpisem tego postanowienia, co jednak nie miało miejsca, a termin rozprawy (na 10 lipca 2013r.) wyznaczono dopiero zarządzeniem z 15 maja 2013r. Nadmiernie długi okres upłynął także od daty złożenia przez powoda wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do zawiadomienia Okręgowej Rady Adwokackiej w K. oraz od daty usunięcia przez pełnomocnika powoda braku formalnego pisma z 30 lipca 2013r. (15 listopada 2013r.) do rozprawy wyznaczonej na 19 marca 2014r., o której pełnomocnik skarżącej nie został zresztą poinformowany, co w konsekwencji doprowadziło do konieczności jej odroczenia. Wadliwie – w ocenie Sądu Okręgowego – nie wskazano także kolejnego terminu rozprawy, a jedynie poprzestano na podaniu „terminu na piśmie”.

Z podanych wyżej względów słuszne jest także co do zasady żądanie skarżącej przyznania jej sumy pieniężnej, jednakże wysokość żądanej kwoty jest nadmierna. W ocenie Okręgowego z uwagi na charakter sprawy oraz czas opóźnienia suma ta winna wynieść 5.000zł. W pozostałym zakresie skarga podlegała oddaleniu.

Z tych przyczyn na mocy art.12 ust.2 i ust.4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. Sąd Okręgowy uwzględnił skargę co do żądania wystąpienia przewlekłości oraz częściowo co do przyznania sumy pieniężnej, w pozostałym zakresie na mocy art.12 ust.1 ustawy skargę oddalono. Orzeczenie o kosztach postępowania zapadło po myśli art. 17 ust.3 ustawy.

SSR (del.) Barbara Konińska SSO Tomasz Tatarczyk SSO Aleksandra Janas